

Investeren aan de voet van de piramiden

Potentieel voor Belgische ecobusiness in Egypte

Egypte kent een nooit geziene economische groei. Het vertrouwen lijkt aanwezig, zelfs al blijft de inflatie hoog. Voor zover ze zich goed omringen en het nodige geduld uitoefenen, vinden Belgische investeerders hier een veelbelovend land. Vooral inzake eco-innovatie kijkt Belgische knowhow in Egypte tegen mooie perspectieven aan.

In april van dit jaar trok er een golf van protest door Egypte wegens de daling van de koopkracht van de bevolking. Volgens het Wereldvoedselprogramma is de prijs van de 'korf van basislevensmiddelen' van de Egyptische huisvrouw sinds het begin van het jaar inderdaad met 50% gestegen. Oorzaak daarvan is de afhankelijkheid van het land voor zijn bevoorrading met tarwe. "Ook de daling van de subsidies, met name voor energie, heeft tot prijsstijgingen geleid", verklaart Inge Lambrechts, Country Risk Analyst bij kredietverzekeraar Delcredere. Als de inflatie blijft voortduren, zou ze de economische boom die Egypte momenteel kent, kunnen vertragen. Dit land behoort inderdaad tot de economieën van het Midden-Oosten die zich het snelst ontwikkelen. De groei bereikte 7% in 2006/2007 en het dalende begrotingstekort bedraagt vandaag 5,2% van het bbp. Deze goede resultaten zijn deels het gevolg van ingrijpende hervormingen die de Egyptische overheid sinds 2004 doorvoert en die beogen de investeerders gerust te stellen en directe buitenlandse investeringen aan te trekken.

NIET OVERHAAST LIBERALISEREN

Onder de hervormingen vestigt het bulletin van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) van maart 2008 de aandacht op het creëren van een efficiënte wisselmarkt, de vermindering van de invoerrechten, de daling van de belasting op de natuurlijke en rechtspersonen, de vereenvoudiging van de reglementering op de handelsactiviteiten en een belangrijk proces van privatiseringen. Meer dan de helft van het banksysteem is vandaag in buitenlandse handen. "Al deze privatiseringen vallen echter niet in goede aarde bij de publieke opinie. Daarom heeft de gouverneur van de centrale bank aangekondigd dat de Staat geen afstand zal doen van de banken Misr en Ahli, de twee grootste overheidsbanken van het land, die samen een marktaandeel van 41% bezitten", licht Lambrechts toe. "De regering heeft heel wat inspanningen geleverd, maar men moet de tijd zijn werk laten doen. De liberalisering mag niet te snel gaan,

zoniet kan de bevolking niet volgen", voegt een waarnemer nog toe.

PARTNER VOOR EUROPA

Volgens Delcredere hebben de liberalisering en de economische groei geleid tot een sterke toename van de invoer en een groot tekort op de handelsbalans. Inge Lambrechts: "Egypte voert veel in, vooral investeringsgoederen en half afgewerkte producten, en ook voedingsproducten. Vanuit België voert Egypte voornamelijk machines en mechanische werktuigen, staal, synthetische stoffen, plastic en farmaceutische producten in.

"Egypte is het grootste industrieland van heel Afrika"

In 2007 had België een positieve handelsbalans met Egypte." Volgens cijfers van de Nationale Bank van België zou ons land vorig jaar 470 miljoen euro naar Egypte hebben uitgevoerd en iets meer dan 286 miljoen euro hebben ingevoerd. Het handelsverkeer met België vertegenwoordigt nog maar een klein deel van het Egyptische bbp, dat inderdaad goed is voor iets meer dan ongeveer 100 mil-

jard dollar. De dienstensector vertegenwoordigt 52% van het bbp.

Hoewel meer dan 10% van de Egyptische uitvoer bestemd is voor de Verenigde Staten, blijft Europa de belangrijkste handelspartner van het land. "Een vertraging van de groei in het Westen zou dan ook gevolgen kunnen hebben voor de Egyptische uitvoer en economie. Ook de toeristische sector zou getroffen kunnen worden", meldt Lambrechts. Ondanks de aanslagen in sommige toeristische plaatsen zijn de inkomsten uit toerisme de voorbije 5 jaar voortdurend toegenomen.

EXPORT UITBLINKERS BELGISCHE ECOTECHNOLOGIEËN?

De toeristische sector behoort in Egypte overigens tot de groeisectoren, samen met de petrochemische nijverheid, de olie- en gasindustrie, de bouw- en infrastructuursector en de telecommunicatiesector. In betrekkelijk weinig tijd is Frankrijk de op drie na grootste investeerder in Egypte geworden, na de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en de Verenigde Arabische Emiraten. De Egyptische troeven die het vaakst worden genoemd, zijn de nog op te leiden, maar vrij goedkope arbeidskrachten en een niet te verwaarlozen marktpotentieel. "Egypte is het grootste industrieland van heel Afrika. Met bijna 80 miljoen inwoners is Egypte het dichtstbevolkte land van alle Arabische Staten. Meer dan 30% van de bevolking leeft onder de armoedegrens. Daarnaast raamt men dat 12% van de bevolking, d.i. bijna 10 miljoen inwoners, een heel rijke hogere klasse vormt, even rijk als in de Golfstaten, en een vrij vermogende middenklasse die opkomt. 12%, dat zijn 10 miljoen potentiële kopers die bereid zijn om de investeringen te steunen", merkt een waarnemer op.

In deze markt heeft ook België een plaats voor het grijpen. Van 24 tot 28 mei a.s. vertrekt er overigens een economische missie van België naar Egypte onder leiding van Prins Filip. Zo zou de Belgische expertise op het vlak van ecotechnologieën tal van commerciële mogelijkheden voor onze bedrijven kunnen inhouden. De Egyptische overheid heeft een reeks milieubeleidsmaatregelen genomen op het vlak van waterbeheer, zowel wat de bevoorrading als de kwaliteit betreft. In de grote centra zou nauwelijks 50% van het afvalwater een primaire behandeling krijgen. Bovendien zou 73%

van de publieke en private fabrieken hun afvalwater onbehandeld in de Nijl lozen. Maar ook voor sectoren als hernieuwbare energie, recycling en afval zouden in Egypte mogelijkheden open liggen.

GEDULD BOVEN ALLES

Hoewel de Egyptische economie zich sterk ontwikkelt, kan men zich afvragen of zaken doen in dit land risico's inhoudt. Volgens nv Delcredere zijn de risico's veeleer van commerciële dan van politieke aard. Het politieke

risico is inderdaad op niveau 2 gerangschikt op een schaal van 1 tot 7 (7 is het grootste risico), terwijl het commerciële risico een klassering C krijgt op een schaal van A tot C; dit is de slechtste klassering. Nv Delcredere benadrukt echter dat een verslechtering van het economisch klimaat door toedoen van de stijging van de voedingsprijzen en van de arbeidskosten mogelijk is.

Zakendoen in Egypte is echter helemaal niet

zo gemakkelijk. In de rangschikking 'Ease of Doing Business' van de Wereldbank staat Egypte op de 126ste plaats op een totaal van 178 landen. De experts die wij hebben ontmoet, zijn het er allemaal over eens dat de Egyptische markt heel veel geduld vergt. De administratie blijft er log, traag en ingewikkeld. "Daarbij komt nog dat de wet snel of minder snel wordt toegepast, afhankelijk van wie u bent, met wie u bent, wat u vertegenwoordigt, enz. Elke investeerder kan er goede zaken doen, op voorwaarde dat hij ter plaatse voortdurend een beroep kan doen op 'vertrouwelingen'", vernemen we uit anonieme bron.

CHEMIE CREËREN

Luc De Haes, die vandaag consultant is, werkte in de jaren 80 gedurende 5 jaar in Egypte voor een Antwerps tradingbedrijf. "Ook vandaag blijft de Egyptische zakenman heel veel belang hechten aan de relatie, veeleer dan aan het contract. Ik zou zelfs zeggen dat je op je hoede moet zijn als een Egyptenaar zo te werk gaat. Het zou veeleer op gevaar wijzen dan op professionalisme." De consultant benadrukt hoe belangrijk het is om elkaar te ontmoeten in verschillende contexten en beetje bij beetje een vertrouwensklimaat en vooral, een langetermijnrelatie tot stand te brengen. "Er moet chemie ontstaan. Op lange termijn kunnen die relaties belangrijk zijn op alle niveaus: de banken, de invoerautoriteiten, enz. Om vooruit te gaan, is het absoluut noodzakelijk om contacten te hebben." Luc De Haes preciseerd echter: "Opgelet, je mag 'relatie' niet onmiddellijk verwarren met 'corruptie', ook al is die er natuurlijk wel."

Florence Delhove

SCHRÉDER, Belgische producent buitenverlichting, winstgevend in Egypte

Na de oprichting in 1977, in Alexandrië, kende ook het bedrijf Schröder Egypte de nodige problemen op het vlak van beheer, totdat het zich in 1995 sterk begon te ontwikkelen nadat het beslist had om een Belg aan het hoofd te plaatsen. "Het probleem is dat we een bedrijf zijn met ongeveer 70 personen. Een goed opgeleide Egyptenaar zal er de voorkeur aan geven voor een grotere onderneming te gaan werken", stelt Jean Schröder, voorzitter van de raad van bestuur. Het bedrijf produceert toestellen voor buitenverlichting in meer dan 36 landen over de hele we-

reld en is intussen goed ingeburgerd in Egypte. In 1983 kreeg het de opdracht om de Suez-tunnel te verlichten. Vandaag is het bedrijf in Egypte winstgevend en bedraagt zijn omzet 8 miljoen euro. "Sinds 1984 hebben we de kaart van de lokale productie getrokken. Destijds hebben we die beslissing genomen omdat de douanerechten heel hoog waren, maar vandaag gaan we verder op de ingeslagen weg." Schröder Egypte voert 5% van zijn producten uit naar de buurlanden, voornamelijk naar Jordanië, en sinds kort ook naar Irak.